

AD Wikènt INHOUDSOPGAVE

Groeien
snoeien
bloeien
pagina 14+15

Man besteedt meer
aan uiterlijk
voor date

pagina 16

'Motor Audi
minst
betrouwbaar'
pagina 17

Terugblik op 15 jaar
Nos T'ei
Pa Yuda

pagina
18+19

Samsung
telefoon-
horloge
pagina 20

Might &
Magic X

pagina 21

Puzzels, Tooby, strip
pagina 22

Nieuwe trojan
voor OS X

pagina 23

Hartslagmeter werkt
met telefooncamera

pagina 23

IT-column
pagina 23

Dieet verandert
huwelijk
Gwyneth
Paltrow

pagina 24

WARWARÚ

Om je voedsel te verdienen dien je de duivel. En voor je maaltijd dank je God.

MARTIE GINGER

AD Wikènt is een wekelijkse uitgave van ABCourant NV en wordt als bijlage van de zaterdageditie van het Antilliaans Dagblad verspreid.

ABCourant NV
Prof. Kernkampweg z/n
Willemstad, Tel. 7472200

Groeien snoeien

Hecht en sterk van Shrinivási

Hoe meer een gedicht gedicht is, hoe meer een blikopener. Lees de volgende woorden:

Pinási men ná bate tu par laymay aváz tor áj tak sáf en iets verderop Pinási par ná bate tu par lahazá tor abhi tak sáf. Is dit een - deel uit een - gedicht? Misschien, als de lay-out verandert en het twee keer vier regels wordt? Wie kent deze taal, even ervan uitgaande dat het een bestaande taal is.

Door Jeroen Heuvel

Ik niet. Maar als ik me iet-
wat in deze regels verdiep,
zie ik dat sommige woorden
worden herhaald, *Pinási*,
ná bate tu, *par* (komt
zelfs drie keer voor), *tor*, *tak sáf*.
Daardoor wordt het nog niet een
gedicht, neen, maar het vertoont
een kenmerk van poëzie. En, stel
dat het een - deel van een -
gedicht is, is het dan letterkunst?

Nu leest u deze inleiding
natuurlijk niet bij een artikel dat
niet over dichten gaat. Ik kom
later terug op de schuin gedrukte
woorden hierboven.

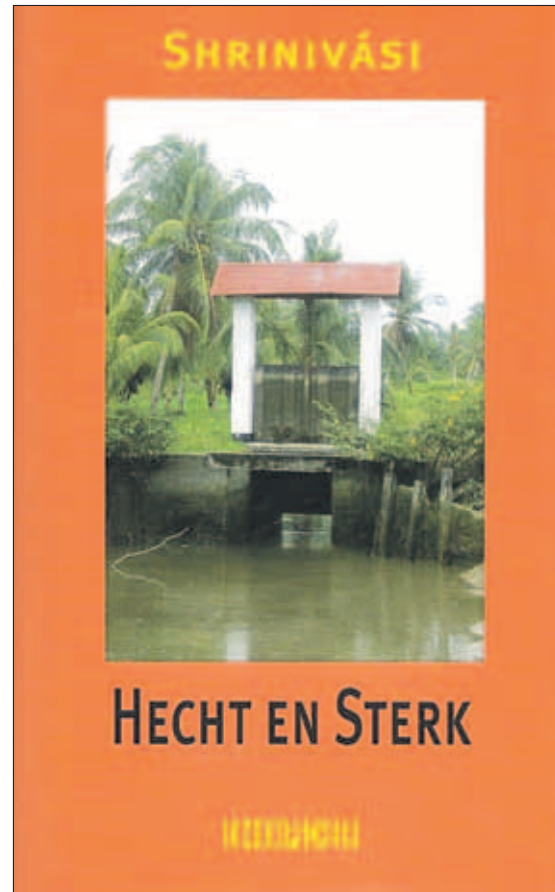
Het is goed eenzaam te zijn, zo
begint het motto van de meest
recente dichtbundel van Shrinivási.
Is dat zo, vraag ik me af, de
mens is toch een sociaal wezen?
Maar het motto gaat verder. *Het
is goed eenzaam te zijn want de
eenzame geeft acht op de stilte*.
Inderdaad, besef ik. De dichter
gebruikt de stilte om dichter tot de
essentie van het leven te komen.

De dichter geeft zichzelf een
andere naam dan zijn geboortenaam,
een identiteit die niet is
terug te vinden in een burgerregister,
een identiteit die niet sterft als de
schepper van dat pseudoniem gaat
hemelen. Shrinivási is de auteursnaam
van Martinus Lutchman en betekent
'van Suriname een nobele bewoner'.
In het Nederlands zou je bijna lezen
'luchtman'. Die kiest een motto van
Helman (pseudoniem van Lou Lichtveld).
De andere motto's - bij elk van de vijf
afdelingen in deze bundel staat er
een - geven aan waar de dichter van
houdt: naast de eerder genoemde
stilte gaat het om de kleine dingen,
door het leven aan de kant gegooid,
die goud waard zijn (van Trefossa,
alweer een pseudoniem, nu van De
Ziel wat op zich al een prachtige
naam is voor een dichter), het
ontdekken van de essentie of de
ziel van al wat leeft, voorts het

materiaal van iedere poëet dat hij
niet kan verraden: taal en tenslotte
de verwondering over het leven dat
altijd en nooit hetzelfde is. Shrinivási's
inspiraties.

Hecht en sterk, zo heet de bundel,
dit jaar uitgegeven door In

de Knipscheer, bevat ongeveer
vijftig gedichten, in verschillende
talen of meertalig, in het Nederlands,
Sarnámi Hindoestani en het Papiamentu
(en zelfs een Frans woord) en is
opgedragen aan de nagedachte-
nis van twee broers en een
zuster van Martinus Lutchman,
het broertje dat op tweejarige
leeftijd in Suriname is overleden,
de broer op 79-jarige leeftijd in
Curaçao en de zus met 70 in
Nederland. Deze meertaligheid
kan een probleem opleveren
als je, zoals ik, twee talen wel
en twee niet beheerst. Kijk in de
inleiding hierboven naar de Sarnámi
woorden in het gedicht *Ammá*.
Er staat weliswaar een hertaling
in het Nederlands bij, zodat ik de
inhoud kan vatten, maar is de
on-Nederlandse taal goed
geschreven? Wat betreft het
Papiaments is het antwoord
helaas negatief. In het gedicht
op pagina 25 staat één regel
Papiaments: *ban ban pasa un
rondo*, uit een heel bekend
kinderspel. In correct Papiaments
moet dat zijn: *ban, ban pas' un
ròndu*. Het is overigens wel heel
mooi dat in dit gedicht drie
landen uit het koninkrijk
samenvloeiën, en drie talen
bovendien. Want de gedichten
zijn heel

De kافت van de bundel.

De dichter en Henry Habibe (rechts) bij de directrice van de Curaçaose bibliotheek. Shrinivási biedt zijn bundel *Hecht en sterk* aan, Habibe geeft zijn meest recente bundel *Emerge la musa* voor de collectie.

FOTO'S RONNY LOBO